

SỞ Y TẾ THỦA THIỀN HUẾ

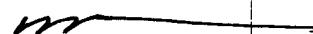
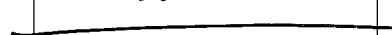
CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

PHIẾU XỬ LÝ VĂN BẢN ĐẾN

Số đến: 687... Ngày đến: 11/1/2019...

Cơ quan ban hành văn bản: UBND Thị trấn...

Số ký hiệu văn bản: 11/BC-NLTTT-BT Ngày tháng văn bản: 12/3/2019

Tham mưu ý kiến xử lý của Văn phòng	Duyệt lãnh đạo	Bộ phận/chuyên viên xử lý văn bản
<ul style="list-style-type: none"> - FIC Hoàng Thủ Nam - PGĐ DSYT. - Phòng NVY (G); - Trung tâm KSĐT tỉnh; - BV PHCN; BV Tâm Thanh; BV Phòng & DL; STTYT huyện TX TP. 	 	Ngày:/...../201...

Hà Nội, ngày 12 tháng 3 năm 2019

BÁO CÁO

Tình hình các tôn giáo tham gia hoạt động chăm sóc sức khỏe; khám, chữa bệnh cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần...

687/2019

Trong những năm qua, Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm đến việc chăm sóc sức khỏe; khám, chữa bệnh cho các nhóm đối tượng người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần..., góp phần ổn định chính trị và phát triển kinh tế - xã hội bền vững. Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI xác định: "Tạo bước tiến rõ rệt về thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, bảo đảm an sinh xã hội, giảm tỉ lệ hộ nghèo; cải thiện điều kiện chăm sóc sức khoẻ cho nhân dân".

Trong công tác tôn giáo, Nghị quyết số 25/2003/NQ-TW, ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX trong đó nhấn mạnh: "*Giải quyết việc tôn giáo tham gia thực hiện chủ trương xã hội hóa các hoạt động y tế, văn hóa, xã hội, giáo dục... của Nhà nước, theo nguyên tắc:*

Khuyến khích các tôn giáo đã được Nhà nước, thừa nhận tham gia phù hợp với chức năng, nguyên tắc tổ chức của mỗi tôn giáo và quy định của pháp luật.

Cá nhân tín đồ, chức sắc, chức việc, nhà tu hành tham gia với tư cách công dân thì được khuyến khích và tạo điều kiện thực hiện theo quy định của pháp luật".

Nghị quyết số 15/2012/NQ-TW, ngày 01/6/2012 của Ban chấp hành Trung ương khóa XI một số vấn đề chính sách xã hội giai đoạn 2012-2020 nhấn mạnh: "*Tiếp tục hoàn thiện chính sách trợ giúp xã hội. Cùng cổ, nâng cấp hệ thống cơ sở trợ giúp xã hội, phát triển mô hình chăm sóc người có hoàn cảnh đặc biệt tại cộng đồng, khuyến khích sự tham gia của khu vực tư nhân vào triển khai các mô hình chăm sóc người cao tuổi, trẻ em mồ côi, người khuyết tật*".

Thực hiện Quy chế phối hợp giữa Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam với Chính phủ và Kết luận của Thủ tướng Chính phủ; nhằm biểu dương, phát huy vai trò các tôn giáo tham gia chăm sóc sức khỏe; khám, chữa bệnh cho người nghèo, người tàn tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần..., Bộ Y tế phối hợp cùng Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam báo cáo tình hình và việc biểu dương phát huy vai trò các tôn giáo

tham gia chăm sóc sức khỏe; khám, chữa bệnh cho người nghèo, người tàn tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần... với các nội dung sau:

I. TÌNH HÌNH CHUNG

1. Việc xây dựng cơ chế, chính sách phát triển các hoạt động chăm sóc sức khỏe; khám chữa bệnh cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần, hiến tặng mô, tạng... của các tôn giáo

Trong thời gian qua, được sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền, sự phối hợp chặt chẽ của các sở, ban, ngành, Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể các cấp nên các sinh hoạt tôn giáo được quan tâm, tạo điều kiện; tình hình tôn giáo cơ bản ổn định. Các hoạt động tôn giáo thực hiện đúng nội dung, đường hướng, chương trình được đăng ký, tuân thủ các quy định của pháp luật; đa số chức sắc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo tin tưởng và chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; thường xuyên giữ mối quan hệ, gắn bó với cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc. Hoạt động của các tôn giáo có nhiều chuyển biến tích cực, theo đường hướng hành đạo tiến bộ, gắn bó đồng hành cùng dân tộc; đã cùng với chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể tuyên truyền, vận động Nhân dân và đồng bào có đạo thực hiện có hiệu quả các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động, sống “Tốt đời đẹp đạo” và tích cực tham gia phát triển cộng đồng thông qua các cuộc vận động “Ngày vì người nghèo”, “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”, phong trào thi đua “Đoàn kết sáng tạo, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và hội nhập quốc tế”; tham gia phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội và củng cố quốc phòng an ninh ở địa phương. Bên cạnh đó các tôn giáo đã tích cực tham gia công tác giảm nghèo, giải quyết việc làm, an sinh xã hội, các hoạt động bảo trợ xã hội, chăm sóc sức khỏe; khám chữa bệnh cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần và truyền thông, vận động hiến tặng mô, tạng... đạt kết quả khá tốt. Các cuộc vận động, phong trào và hoạt động này có ý nghĩa nhân văn sâu sắc, góp phần quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Để thúc đẩy sự phát triển các hoạt động chăm sóc sức khỏe; khám chữa bệnh của các tôn giáo, nhiều văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến các nhóm đối tượng người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần và hiến tặng mô, tạng được xây dựng, ban hành như:

- Luật tín ngưỡng, tôn giáo tại Điều 55 về Hoạt động giáo dục, y tế, bảo trợ xã hội, từ thiện, nhân đạo của các tôn giáo đã quy định các tổ chức tôn giáo: “*Được tham gia các hoạt động giáo dục, đào tạo, y tế, bảo trợ xã hội, từ thiện, nhân đạo theo quy định của pháp luật có liên quan*”;

- Luật khám bệnh, chữa bệnh (KB, CB) và Nghị định số 87/2011/NĐ-CP ngày 27/9/2011 của Chính phủ về Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của

Luật KB, CB đã quy định nhiều nội dung cụ thể hơn, trong đó có nội dung phát huy vai trò của các tổ chức, cá nhân tôn giáo tham gia hoạt động này;

- Luật số 75/2006/QH, ngày 29 tháng 11 năm 2006 của Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam về Hiến, lấy, ghép mô, bộ phận cơ thể người và hiến, lấy xác và hệ thống các văn bản hướng dẫn thi hành;

- Nghị quyết số 19/2017/NQ-TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về việc tiếp tục đổi mới hệ thống tổ chức và quản lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt của đơn vị sự nghiệp công lập;

- Nghị quyết số 20/2017/NQ-TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về việc tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân tinh thần hình mới;

- Nghị quyết số 05/2005/NQ-CP, ngày 18/4/2005, của Chính phủ về đẩy mạnh xã hội hóa các hoạt động giáo dục, y tế, văn hóa và thể dục thể thao;

- Nghị định số 69/2008/NĐ-CP, ngày 30/5/2008, của Chính phủ về chính sách khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong lĩnh vực giáo dục, dạy nghề, y tế, văn hóa, thể thao, môi trường;

- Nghị định số 109/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ Quy định cấp Chứng chỉ hành nghề (CCHN) đối với người hành nghề và cấp Giấy phép hoạt động (GPHĐ) đối với cơ sở KB, CB;

- Nghị định số 155/2018/NĐ-CP ngày 12/11/2018 của Chính phủ sửa đổi bổ sung một số quy định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Y tế;

- Thông tư số 30/2014/TT-BYT ngày 28/8/2014 của Bộ Y tế quy định về khám bệnh, chữa bệnh nhân đạo;

- Thông tư số 29/2014/TT-BYT của Bộ Y tế Quy định biểu mẫu và chế độ báo cáo thông kê y tế áp dụng đối với cơ sở khám bệnh, chữa bệnh tư nhân;

- Thông báo số 172/TB-VPCP ngày 10/5/2018 Thông báo Kết luận Hội nghị kiểm điểm quy chế phối hợp công tác của Chính phủ và Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam...

Các chủ trương của Đảng và những văn bản pháp luật đã tạo ra một hành lang pháp lý để cho tổ chức, cá nhân tôn giáo tham gia hoạt động trong lĩnh vực y tế, giáo dục, từ thiện nhân đạo và truyền thông, vận động hiến tặng mô, tạng; là công cụ pháp lý để cơ quan nhà nước có thẩm quyền thực hiện chức năng quản lý nhà nước đối với các hoạt động này. Qua triển khai thực hiện vai trò của nhiều tổ chức, cá nhân tôn giáo bước đầu đã được phát huy trong việc khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần và truyền thông, vận động hiến tặng mô, tạng.

Hiện nay nước ta có 43 tổ chức tôn giáo đã được công nhận hoặc cấp đăng ký hoạt động thuộc 15 tôn giáo. Các tổ chức tôn giáo có những cơ quan chuyên môn giúp thực hiện những chức năng khác nhau của tôn giáo, trong đó có chức năng y tế, từ thiện nhân đạo như: Giáo hội Phật giáo Việt Nam có Ban Từ thiện Xã hội; Giáo hội Công giáo Việt Nam có Ủy ban Bác ái - Xã hội, Tịnh độ Cư sỹ Phật hội Việt Nam có Ban Phước thiện... Với hệ thống tổ chức sẵn có và được phân công theo những chức năng chuyên biệt, các tổ chức tôn giáo có những thuận lợi để tham gia thực hiện chủ trương xã hội hóa các lĩnh vực này.

Theo kết quả báo cáo của các tỉnh, thành phố, hiện có trên 200 cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, nhân đạo có quy mô và trên 500 cơ sở nhỏ, lẻ¹. Hình thức tổ chức của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh nhân đạo chủ yếu là các phòng chẩn trị y học cổ truyền, phòng khám chuyên khoa do các cơ sở tôn giáo tổ chức triển khai và thực hiện. Kinh phí chủ yếu do đóng góp của các tổ chức cá nhân, kinh phí của cơ sở tôn giáo.

2. Sự phối hợp của các cơ quan chức năng nhà nước, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên trong việc hướng dẫn, giúp đỡ và quản lý đối với hoạt động khám chữa bệnh, chăm sóc cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần, hiến tặng mô, tạng... của các tôn giáo

Trong những năm qua, được sự hỗ trợ, tạo điều kiện của Chính quyền, Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp, hoạt động của các tôn giáo trên địa bàn các tỉnh, thành phố luôn được duy trì ổn định, các tổ chức tôn giáo chấp hành tốt chủ trương chính sách của Đảng, Pháp luật của Nhà nước, các quy định ở địa phương, hăng hái tham gia các hoạt động phát triển kinh tế - văn hóa xã hội, y tế, góp phần vào sự phát triển của đất nước.

Các chủ trương, chính sách của Trung ương, của địa phương phù hợp với tâm tư nguyện vọng của Nhân dân cũng như chức sắc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo, tạo được sự đồng thuận trong xã hội; các tôn giáo tích cực tham gia các phong trào, các cuộc vận động, các hoạt động xã hội, từ thiện nhân đạo, thực hiện tốt phuong châm sống “tốt đời, đẹp đạo”, đoàn kết giữa đồng bào có đạo và nhân dân tại địa phương, góp phần xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các tỉnh, thành phố đã thường xuyên phối hợp với ngành liên quan tổ chức tốt các hoạt động từ thiện giúp cho người nghèo, người có công với nước, người già cô đơn, trẻ em mồ côi, tàn tật và đồng bào vùng bị thiên tai, lũ lụt.... vượt qua khó khăn vươn lên xây dựng cuộc sống. Công tác khám, chữa bệnh từ thiện của các tôn giáo mỗi khi được triển khai đều được Mặt trận các

¹ Theo Báo cáo số 1052/KCB-QLHN ngày 30/8/2018 Báo cáo về cơ sở Khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần của các tôn giáo của Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế.

cấp phối hợp với ngành y tế hướng dẫn và tạo điều kiện để các tổ chức tôn giáo triển khai các hoạt động khám, chữa bệnh và cấp thuốc từ thiện tại các địa phương đúng quy định và đem lại hiệu quả.

Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành phố đã hướng dẫn MTTQ Việt Nam các quận, huyện, thị xã quan tâm chăm lo, hỗ trợ; đồng thời phối hợp với các ngành có liên quan giải quyết những khó khăn của các cơ sở tôn giáo tham gia các hoạt động khám, chữa bệnh tại địa phương. Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp phối hợp với các Ban, ngành, đoàn thể thực hiện tốt công tác tuyên truyền các chủ trương chính sách, pháp luật của Nhà nước, tạo điều kiện cho chức sắc các tôn giáo thực hiện các hoạt động của mình theo đúng chủ trương chính sách pháp luật của Nhà nước về các hoạt động y tế.

Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh phối hợp với Sở Y tế, Hội Châm cứu... hướng dẫn trình tự thủ tục xin cấp phép hoạt động, miễn thu lệ phí dịch vụ; hỗ trợ trang thiết bị y tế, hướng dẫn chuyên môn, phương pháp để nâng cao chất lượng khám chữa bệnh, thường xuyên củng cố, kiện toàn tổ chức cơ sở, quan tâm công tác đào tạo bồi dưỡng chuyên môn... từ đó đã tạo nhiều điều kiện thuận lợi trong định hướng phát triển cho công tác khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho các nhóm đối tượng người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần...

Về công tác quản lý của các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh của các tôn giáo, Bộ Y tế đã chỉ đạo Sở Y tế các tỉnh, thành phố xây dựng kế hoạch và triển khai các chương trình quốc gia thực hiện việc chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần... như: Chương trình Phòng chống Lao quốc gia, Chương trình phòng chống bệnh Phong quốc gia, Chương trình phòng, chống HIV/AIDS, Chương trình Bảo vệ sức khỏe Tâm thần cộng đồng, Chiến lược quốc gia về phòng chống và loại trừ bệnh sốt rét tại Việt Nam, Chương trình phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng... Bộ Y tế đã tích cực chỉ đạo các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên toàn quốc (Bệnh viện đa khoa, Bệnh viện chuyên khoa Phong, Da liễu, Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới, Bệnh viện Tâm thần...) triển khai thực hiện các Chương trình quốc gia này và đạt được nhiều kết quả tốt góp phần quan trọng trong việc chăm sóc và bảo vệ sức khỏe cho nhân dân. Theo quy định của Luật Khám bệnh, chữa bệnh, một số bệnh viện đã thành lập Quỹ hỗ trợ bệnh nhân nghèo để hỗ trợ cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần.

Về công tác truyền thông vận động hiến tặng mô, tạng trong năm 2014, MTTQ đã phối với Trung tâm Điều phối quốc gia về ghép bộ phận cơ thể người tổ chức 03 hội nghị truyền thông, nâng cao hiểu biết về pháp luật, chính sách, kiến thức chuyên môn về hiến tặng mô, tạng cho đội ngũ cán bộ mặt trận, nhằm tạo nòng cốt cho hoạt động hiến tặng mô, tạng, hiến tặng xác vì mục đích nhân đạo, cứu chữa người bệnh và

nghiên cứu y học, cụ thể như sau: Hải Phòng ngày 11/8/2014 (55 đại biểu tham dự); Thừa Thiên Huế ngày 22/8/2014 (85 đại biểu); và Sóc Trăng ngày 29/10/2014 (120 đại biểu).

Từ kết quả các hội nghị Trung tâm Điều phối quốc gia về ghép bộ phận cơ thể người phối hợp với Ban phong trào của MTTQ thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở năm 2014 có tên gọi “Khảo sát nhận thức của đội ngũ cán bộ Mặt trận tổ quốc các cấp về hiến tặng mô, bộ phận cơ thể người ở nước ta hiện nay”. Đề tài khảo sát trên đối tượng là 572 cán bộ MTTQ trên toàn quốc, kết quả nghiên cứu đã phản ánh mức độ hiểu biết về lĩnh vực hiến tặng mô, tạng của đội ngũ cán bộ MTTQ, đồng thời làm cơ sở để triển khai các hoạt động khác về hiến tặng mô, tạng cho phù hợp, hiệu quả.

Trên nguyên tắc muốn thành lập cơ sở khám bệnh, chữa bệnh nhân đạo, các tổ chức, cá nhân tôn giáo phải có đủ điều kiện về cơ sở vật chất, nhân sự, trang thiết bị theo quy định của pháp luật về khám bệnh, chữa bệnh, Bộ Y tế, Sở Y tế tiến hành hướng dẫn thực hiện các thủ tục để thẩm định, cấp phép hoạt động theo quy định của Luật Khám bệnh, chữa bệnh.

Việc thực hiện chế độ báo cáo của cơ sở khám chữa bệnh nhân đạo với mục đích chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần... của các tôn giáo thực hiện theo quy định tại Thông tư số 30/2014/TT-BYT ngày 28/8/2014 của Bộ Y tế quy định về khám bệnh, chữa bệnh nhân đạo và cấp thuốc từ thiện tại các địa phương đúng quy định của Luật KB, CB.

Các cơ sở khám, chữa bệnh thuộc các tổ chức tôn giáo nhìn chung đã được tổ chức và hoạt động theo quy định của pháp luật. Đa số cơ sở đã thực hiện thủ tục xin cấp phép thành lập, cấp phép hoạt động và chấp hành nghiêm túc các quy định của pháp luật. Các cơ sở đều được chính quyền địa phương chỉ đạo, hướng dẫn, tạo điều kiện thực hiện thủ tục thành lập. Đa số các cơ sở đều có giấy phép hoạt động hành nghề khám chữa bệnh, giấy phép kinh doanh, cơ sở hoạt động có bảng hiệu phù hợp với hình thức hành nghề và phạm vi hoạt động chuyên môn của cơ sở, có nội quy riêng được công khai, có tủ thuốc cấp cứu đúng với cơ sở theo quy định, có sổ sách theo dõi bệnh nhân đến khám và điều trị. Cơ cấu nhân sự các phòng khám đều có khố phòng chức năng, khố lâm sàng, khố cận lâm sàng; các phòng chẩn trị y học cổ truyền thì giám đốc điều hành là người chịu trách nhiệm chính về chuyên môn kỹ thuật.

Ngoài việc khám chữa bệnh tại các cơ sở, các tôn giáo trong còn vận động các đoàn y, bác sĩ bệnh viện đến tận nhà tặng quà, khám bệnh và cấp thuốc miễn phí cho hộ nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn. Những dịp này, MTTQ các cấp đều hỗ trợ xin giấy phép khám bệnh của ngành y tế, nếu đủ thủ tục pháp lý theo yêu cầu của ngành y tế.

II. TÌNH HÌNH CÁC CƠ SỞ KHÁM CHỮA BỆNH, CHĂM SÓC SỨC KHỎE CHO NGƯỜI NGHÈO, NGƯỜI KHUYẾT TẬT, NGƯỜI NHIỄM HIV/AIDS, BỆNH PHONG, TÂM THẦN... CỦA CÁC TÔN GIÁO

1. Tình hình về các cơ sở khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần; hoạt động vận động hiến tặng mô, tạng của các tôn giáo

1.1. Số lượng và quy mô của các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, chăm sóc cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần... của các tôn giáo

Tổng hợp từ Báo cáo của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam 29 tỉnh, thành phố trong cả nước², hiện nay cho thấy:

- Tổng số chức sắc, chức việc, tín đồ tôn giáo tham gia cơ sở khám, chữa bệnh: 13.027 người, trong đó chức việc: 1.345 người; chức sắc, nhà tu hành: 1.412 người; tín đồ: 10.270 người.

- Số cơ sở khám, chữa bệnh, chăm sóc y tế của tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc: 483 cơ sở; trong đó:

+ Số cơ sở khám, chữa bệnh đã được cấp phép: 333 cơ sở.

+ Số cơ sở khám, chữa bệnh chưa được cấp phép: 150 cơ sở.

- Cơ sở phòng khám chuyên khoa:

+ Số lượt người được khám, chữa bệnh hàng năm: 828.551 người.

+ Số người được cấp thuốc miễn phí: 684.176 lượt người.

- Cơ sở phòng chuẩn trị Y học cổ truyền:

+ Số lượt người được khám, chữa bệnh hàng năm: 6.728.605 người.

+ Số lượt người được cấp thuốc miễn phí là: 7.504.648 lượt người.

- Cơ sở bệnh xá:

+ Số lượt người được khám, chữa bệnh hàng năm: 129.705 người.

+ Số lượt người được cấp thuốc miễn phí: 49.320 lượt người.

- Cơ sở khác:

+ Số lượt người được khám, chữa bệnh hàng năm: 3.572.310 người.

+ Số người được cấp thuốc miễn phí là: 4.005.292 lượt người.

- Tổng giá trị các hoạt động của tôn giáo hỗ trợ, ủng hộ trong lĩnh vực y tế trong 5 năm qua của tôn giáo trong lĩnh vực y tế: **972,915 tỷ đồng**.

- Tổng giá trị các hoạt động của tôn giáo hỗ trợ, ủng hộ trong lĩnh vực y tế trong năm 2017: **179,310 tỷ đồng**.

² Tổng hợp từ các báo cáo của MTTQ 29 tỉnh, thành phố; bao gồm: Quảng Ngãi, Kon Tum, Tp Cần Thơ, Bắc Ninh, Bé Tre, Đồng Tháp, Hà Nam, Khánh Hòa, Bình Phước, Cà Mau, Đăk Lăk, Đồng Nai, Lâm Đồng, Nam Định, Ninh Thuận, Phú Thọ, Nghệ An, Quang Nam, Quang Ninh, Quang Trị, Sóc Trăng, Sơn La, Thái Nguyên, Thanh Hóa, Trà Vinh, Bình Định, Bình Dương, An Giang, Vĩnh Phúc, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bạc Liêu, Tp Đà Nẵng, Tp.Hà Nội, Tp.Hải Phòng, Hậu Giang, Kiên Giang, Tây Ninh, Tiền Giang, Thừa Thiên - Huế, Vĩnh Long.

- Kết quả tôn giáo tham gia ủng hộ các chương trình y tế của địa phương 5 năm qua: **153,189** tỷ đồng.

- Kết quả tôn giáo tham gia ủng hộ các chương trình y tế của địa phương năm 2017: **38,842** tỷ đồng.

- Kết quả tôn giáo tham gia hoặc ủng hộ khám chữa bệnh, phòng thuốc lưu động trong 5 năm qua: **129,193** tỷ đồng.

- Kết quả tôn giáo tham gia hoặc ủng hộ khám chữa bệnh, phòng thuốc lưu động năm 2017: **33,523** tỷ đồng.

Với sự tham gia vào cuộc của các tổ chức tôn giáo, từ năm 2015 đến năm 2018, một số tổ chức tôn giáo đã tuyên truyền, vận động 1.975 người đăng ký hiến mô, tặng sau khi chết, chết não; 743 người đăng ký hiến xác và đặc biệt đã có 219 người đăng ký hiến mô, tặng là các nhà sư, linh mục, chức sắc tôn giáo, trong đó có nhiều vị chức sắc, nhà tu hành tôn giáo đã có những đóng góp tiêu biểu trong việc hiến tặng hoặc đăng ký hiến tặng³.

1.2. Thực trạng hoạt động của các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh của các tôn giáo

a) Cơ sở vật chất của các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh của các tôn giáo

Các cơ sở khám chữa bệnh từ thiện của tôn giáo nhìn chung trang bị cơ sở vật chất khá đầy đủ, có nơi tiếp đón bệnh, có phòng sơ cấp cứu, có phòng lưu bệnh. Đảm bảo điện, nước và các điều kiện khác để phục vụ, chăm sóc người

³ * Các vị hiến tặng cứu người khi còn sống:

- Thầy Thích Đạo Cảnh (Nguyễn Văn Chung), Chùa Diên Phúc, Hoài Đức, Hà Nội);

- Ông Phạm Văn Thọ (đã hiến tặng khi còn là nhà sư, nay đã hoàn tục), Đức Thắng, Hiệp Hòa, Bắc Giang;

- Bà Lê Thị Thảo (Phật tử), Đào Xuyên, Trung Chính, Lương Tài, Bắc Ninh

- Chị Bùi Thị Hòa (con Bà Lê Thị Thảo , Phật Tử), Đào Xuyên, Trung Chính, Lương Tài, Bắc Ninh.

* Một số nhà sư đã đăng ký hiến tặng mô, tặng sau khi chết, chết não:

- Thượng tọa Thích Đức Thiện, Phó Chủ tịch hội đồng trị sự kiêm Tổng Thư ký Giáo hội Phật giáo Việt Nam;

- Thượng tọa Thích Nhật Từ, Phó viện trưởng Học viện Phật giáo Việt Nam tại TP.HCM, Trụ trì Chùa Giác Ngộ, Tp.HCM;

- Hòa thượng Thích Trí Minh, Hội đồng trị sự Học viện Phật giáo Việt Nam tại TP.HCM;

- Đại đức Phước Tùng, Chụp Trì Chùa Nguyên Không, Dầu Giây, Đồng Nai.

* Linh mục đã đăng ký hiến tặng mô, tặng sau khi chết, chết não:

- Linh mục Phan Khắc Từ, Phó Chủ tịch Ủy ban Đoàn kết Công giáo VN, Tổng biên tập báo Công giáo và Dân tộc;

- Linh mục Nguyễn Hồng Phúc, Chính xứ Giáo xứ Cách Tâm, Kim Sơn, Ninh Bình.

* Các cơ sở Tôn giáo tổ chức tuyên truyền, vận động đăng ký hiến tặng mô, tặng:

- Chùa Giác Ngộ, Địa chỉ: 92 Nguyễn Chí Thanh, Phường 3, Quận 10, Hồ Chí Minh

- Chùa Pháp Vân, Địa chỉ: 1299 Giải Phóng, Pháp Vân, Hoàng Mai, Hà Nội

- Chùa Hoằng Pháp, Địa chỉ: 8 Đường Lê Lợi, Tân Hiệp, Hóc Môn, Tp. Hồ Chí Minh

- Học viện Phật giáo Việt Nam tại TP.HCM

bệnh. Một số cơ sở đã huy động nguồn lực đầu tư xây dựng cơ sở vật chất khang trang, đầy đủ tiện nghi, mua sắm trang thiết bị hiện đại phục vụ công tác chẩn đoán và khám chữa bệnh.

Các cơ sở khám, chữa bệnh thuộc các tổ chức tôn giáo thực hiện quản lý tài chính, tài sản theo các quy định của pháp luật. Nguồn kinh phí bảo đảm hoạt động của cơ sở gồm: Nguồn tự có của chủ cơ sở, nguồn trợ giúp từ các tổ chức trong nước và nước ngoài, nguồn đóng góp của đối tượng tự nguyện, nguồn thu khác theo quy định của pháp luật. Kinh phí KB, CB được huy động từ cá nhân, tổ chức trong và ngoài nước, góp phần chia sẻ với Nhà nước trong việc KB, CB nên đạt được đồng thuận của cộng đồng, xã hội trong hoạt động bảo trợ xã hội.

Các cơ sở KB, CB do tôn giáo thành lập nhìn chung đều hoạt động từ thiện, không thu tiền khám; kim tiêm, kim châm cứu, chỉ cấy... đều được cấp miễn phí; bệnh nhân nghèo được khám và cấp thuốc miễn phí, bệnh nhân có hoàn cảnh khó khăn được khám và cấp thuốc miễn phí hoặc giảm một phần tiền thuốc.... Các cơ sở có thu phí dịch vụ để phục vụ công tác KB, CB từ thiện đều có công khai giá dịch vụ y tế để người bệnh nắm bắt cũng như chế độ theo dõi bệnh nhân và chế độ chăm sóc bệnh nhân. Một số cơ sở tự khai thác, mua nguyên liệu để bào chế thuốc Đông y tại địa phương nên giá thành rẻ, an toàn với người bệnh. Bệnh nhân đến khám và điều trị luôn được nhân viên hướng dẫn tận tình, chu đáo, thân thiện, hòa nhã, tạo được sự yên tâm và kính trọng.

Hàng năm, các tôn giáo như Công giáo, Tịnh độ Cư sĩ Phật hội, đạo Tin Lành, Phật giáo phối hợp với Hội Bảo trợ Bệnh nhân nghèo Người khuyết tật và trẻ mồ côi các tỉnh, thành phố cấp xe lăn, xe lắc cho người khuyết tật và nạn nhân da cam, mua xe cấp cứu phục vụ nhu cầu người dân. Các tôn giáo đã vận động các doanh nghiệp, mạnh thường quân tặng quà, nhà tình thương cho người bị nhiễm chất độc da cam và người khuyết tật... với tổng trị giá nhiều tỷ đồng.

b) Về đội ngũ nhân viên y tế, cộng tác viên làm việc tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, chăm sóc cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần của các tôn giáo.

Đội ngũ nhân viên y tế, cộng tác viên trong các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, chăm sóc cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần của các tôn giáo là các chức sắc, chức việc, nam nữ tu sĩ và tín đồ các tôn giáo tình nguyện tham gia. Nhiều y bác sĩ, lương y, nhân viên nhiều kinh nghiệm tại các cơ sở KB, CB Nhà nước cũng đã tự nguyện tham gia KB, CB từ thiện cho người dân trong cộng đồng. Đội ngũ bác sĩ, y sĩ hành nghề tại các cơ sở đều có chứng chỉ hành nghề phù hợp với chuyên môn KB, CB; các y bác sĩ tây y được đào tạo từ các trường chuyên môn, có bằng cấp đảm bảo quy định; đội ngũ lương y chuyên khám và điều trị Đông y một số được đào tạo bài

bản từ các trường chuyên môn, một số được đào tạo tại cơ sở từ các lương y có tay nghề cao, nhiều kinh nghiệm.

Nhiều cơ sở mới được các bác sĩ tại các bệnh viện tuyến tỉnh, tuyến trung ương đến tham gia khám, chữa bệnh cho bệnh nhân là các tín đồ của tôn giáo mình và tôn giáo bạn hoặc không tôn giáo với tinh thần bình đẳng.

Nhân viên y tế, cộng tác viên tại các cơ sở từ thiện nhân đạo thuộc tổ chức tôn giáo có tinh thần trách nhiệm cao, tâm huyết, nhiệt tình, hết lòng thương yêu, chăm sóc các bệnh nhân. Nhiều cơ sở tổ chức tốt các hoạt động phát triển kỹ năng cho trẻ; có đội ngũ nhân viên, bác sĩ, phục hồi chức năng, trị liệu, chăm sóc sức khỏe đối với các đối tượng tại các cơ sở. Hàng năm, một số cơ sở của tổ chức tôn giáo đã cử nhân viên tham gia chương trình đào tạo, tập huấn của về công tác y tế, phục hồi chức năng, dược sĩ...

Xác định đến làm việc tại các cơ sở khám chữa bệnh từ thiện nên các y bác sỹ, lương y, nhân viên đã không ngại khó khăn, làm việc vô tư, tinh thần trách nhiệm cao, ân cần, chu đáo với người bệnh... đúng nghĩa “Lương y như từ mẫu”.

Ngoài công tác khám, chữa bệnh, các nhân viên, cộng tác viên tại các cơ sở khám, chữa bệnh thuộc các tổ chức tôn giáo còn tích cực hưởng ứng và thường xuyên tham gia các phong trào, các cuộc vận động, hoạt động từ thiện xã hội do Mặt trận Tổ quốc, các ban, ngành, đoàn thể triển khai, góp phần tích cực xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đoàn kết đạo - đời ngày càng vững mạnh.

c) *Hoạt động của các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh của các tôn giáo*

* Các phòng chẩn trị và các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bằng Y học cổ truyền

Những năm gần đây, công tác y học cổ truyền được Đảng và Nhà nước quan tâm và thể hiện bằng Chỉ thị 24/CT-TW, ngày 4/7/2008 của Ban bí thư Trung ương Đảng về "Phát triển nền Đông y Việt Nam và Hội Đông y Việt Nam trong tình hình mới". Xác định mục đích phát triển y học cổ truyền là hướng đến mục tiêu bảo vệ, chăm sóc sức khỏe của nhân dân, góp phần cải thiện và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực là trách nhiệm các cấp uỷ đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội.

Trong những năm qua, ngành Y tế và Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành phố đã có nhiều nỗ lực trong công tác phát triển nền Đông y, phối hợp với các phương pháp khám, chữa bệnh bằng y học hiện đại, góp phần chăm sóc sức khỏe nhân dân, bên cạnh việc điều trị những căn bệnh thông thường, đội ngũ lương y cũng không ngừng học hỏi, nghiên cứu và tiếp cận những phương pháp điều trị bệnh mới. Năm 2016, Cục Quản lý y, được cổ truyền - Bộ Y tế đã tổ chức thi và cấp 108 chứng chỉ hành nghề khám bệnh, chữa bệnh bằng thuốc Nam cho những cá nhân đã được đào tạo trong tôn giáo Tịnh độ Cư sĩ Phật hội Việt Nam theo quy định tại Thông

tư số 29/2015/TT-BYT để tạo điều kiện cho các cá nhân hành nghề theo quy định pháp luật.

Các cơ sở có nơi hoạt động 2 hoặc 3 ngày /tuần, có nơi chỉ hoạt động vào ngày thứ Bảy. Một số cơ sở tại Hội quán Tịnh độ Cư sĩ thì hoạt động 7 ngày/tuần, nhân lực đa số là các y, bác sĩ Đông y, Tây y đương chức hoặc về hưu, tự nguyện tham gia khám chữa bệnh với hình thức khám bệnh, xem mạch, kê toa, bốc thuốc (Đông y), châm cứu, vật lý trị liệu... nguồn thuốc và kinh phí hoạt động chủ yếu từ sự đóng góp của cộng đồng. Nhiều phương pháp điều trị cũng như bài thuốc y học cổ truyền đã được ứng dụng hiệu quả, góp phần đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu chăm sóc sức khỏe của người dân. Tiêu biểu như phòng khám Tuệ Tĩnh đường Liên Hoa và Hải Đức của Phật giáo Thừa Thiên - Huế; Phòng khám Đông y của Tịnh độ Cư sĩ Phật hội Việt Nam của tỉnh Đồng Tháp; Phòng chẩn trị y học cổ truyền chùa Phước An, quận Bình Thủy, thành phố Cần Thơ; Phòng khám đa khoa chùa Hà Tiên tỉnh Vĩnh Phúc; Phòng khám Nội nhân đạo Xuân Hòa thuộc giáo phận Xuân Lộc, Đồng Nai; Phòng khám Tuệ Tĩnh đường chùa Pháp Hoa, chùa Kỳ Quang II, Thành phố Hồ Chí Minh...

Đối tượng đến khám và điều trị tại các cơ sở khá đông, trong đó chủ yếu là bệnh nhân nghèo, bệnh nhân có các bệnh mãn tính. Phòng chẩn trị Y học cổ truyền của các tôn giáo đa số đã tổ chức khám chữa bệnh miễn phí cho người dân hoặc một số cơ sở có đế thùng từ thiện, tùy hỷ của bà con đóng góp. Với cơ sở vật chất từ sự đóng góp của các doanh nghiệp và sự tham gia tình nguyện của đội ngũ thầy thuốc, lương y từ bệnh viện Y học Cổ truyền, Hội Đông y... Một số cơ sở thờ tự của các tôn giáo đã vận động các chức sắc, tín đồ đóng góp tự xây dựng và mua sắm các trang bị y tế cần thiết để khám chữa bệnh miễn phí cho bệnh nhân nên hoạt động đem lại hiệu quả và thiết thực, góp phần giảm gánh nặng cho các cơ sở khám, chữa bệnh, trung tâm y tế, bệnh viện của nhà nước.

Các Phòng khám chữa bệnh miễn phí cho bệnh nhân nghèo của tổ chức Công giáo đã duy trì được sự đóng góp của bà con giáo dân với kinh phí mỗi năm hàng trăm triệu đồng, các họ đạo, hội dòng cũng quan tâm giúp đỡ bệnh nhân tâm thần, bảo trợ người già neo đơn, mua bảo hiểm y tế cho người nghèo. Đặc biệt, Tịnh độ Cư sĩ Phật hội Việt Nam đã phát triển phòng khám chữa bệnh Đông Tây y kết hợp ở hàng trăm chùa Tịnh độ Cư sĩ. Bên cạnh đó, một số tổ chức tôn giáo như Phật giáo Hòa Hảo, đạo Cao Đài, nhiều chùa Phật giáo... còn tổ chức và duy trì việc phục vụ cơm, cháo, nước uống miễn phí cho bệnh nhân trong các bệnh viện trên địa bàn các tỉnh, thành phố.... Công tác khám chữa bệnh của các tôn giáo trong thời gian qua đã mang lại hiệu quả rất tốt và thiết thực, thường xuyên vận động các tổ chức từ thiện, các nhà hảo tâm, mạnh thường quân ủng hộ về thảo dược cũng như vật chất để khám chữa bệnh giảm bớt gánh nặng cho người bệnh và gia đình, góp phần cùng Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc thực hiện tốt chính sách an sinh xã hội, chăm sóc sức khỏe cho Nhân dân.

* Các cơ sở chăm sóc, hỗ trợ và các hoạt động phòng chống HIV/AIDS

Hưởng ứng *Chương trình hành động, thực hiện chiến lược phòng chống HIV/AIDS*, nhiều chức sắc, nam nữ tu sỹ và tín đồ tôn giáo đã được tạo điều kiện tham gia dự án *Tăng cường khả năng đáp ứng của tôn giáo trong hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại Việt Nam*”. Hai Ban điều phối của Phật giáo và Công giáo ở tỉnh Thừa Thiên Huế, Thành phố Hồ Chí Minh đã có rất nhiều nỗ lực: Phát triển mạng lưới chăm sóc và tư vấn cho người có HIV/AIDS tại cộng đồng; quan tâm chăm sóc cho trẻ OVC. Thành lập và mở rộng mạng lưới tình nguyện viên. Đây mạnh các hoạt động dự phòng; huy động tu sỹ, tín đồ cộng tác viên đến vùng sâu, vùng xa tham gia các hoạt động truyền thông, chia sẻ kinh nghiệm, tư vấn và chăm sóc y tế cho người nhiễm HIV/AIDS... Thời gian qua, về công tác truyền thông - tuyên truyền, các Ban Tiếp nhận và điều phối dự án đã tập huấn về quyền và bảo vệ trẻ em cho các tình nguyện viên, tổ chức hàng trăm cuộc truyền thông về HIV/AIDS tại các cơ sở thờ tự (chùa, tự viện...) và tại các hội trại Gia đình phật tử; phát hành tin với nội dung phòng, chống HIV/AIDS; tập huấn các đợt truyền thông về kỹ năng giảm thiểu kỳ thị, phân biệt với người nhiễm HIV cho các tình nguyện viên. Từ đó, đã xuất hiện ngày càng nhiều mô hình tiêu biểu của tôn giáo tại quận, huyện trong công tác khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người tàn tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần tại các cơ sở bảo trợ xã hội.

Các vị chức sắc, các vị tu sỹ các tôn giáo đã được đi cử đi học lớp tập huấn về phòng chống HIV/AIDS trong nước và quốc tế. Tại các hội nghị tập huấn này các học viên đã được tiếp thu rất nhiều kiến thức bổ ích. Những kiến thức tiếp thu được qua các hội thảo - tập huấn, đã được các chức sắc, chức việc các tôn giáo tích cực lồng ghép truyền thông rộng rãi trong tăng, ni, phật tử; Đại chúng vien và các xứ, họ đạo... Các dòng tu, nhà thờ, chùa, niệm Phật đường đã gắn các chương trình ngoại khóa cũng như những khóa tu tập, để chuyển tải kiến thức phòng chống HIV/AIDS và giảm sự kỳ thị phân biệt đối xử với người có HIV/AIDS, tạo điều kiện cho người có HIV/AIDS hòa nhập với cộng đồng, góp phần giảm thiểu sự kỳ thị của cộng đồng và sự lây lan của đại dịch HIV/AIDS tại các địa phương. Đặc biệt là cơ sở chăm sóc bệnh nhân HIV/AIDS giai đoạn cuối của các nữ tu Dòng Nữ tử Bác ái Vinh Sơn ở huyện Củ Chi và cơ sở chăm sóc, hỗ trợ người nhiễm và ảnh hưởng bởi HIV/AIDS chùa Kỳ Quang II, quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm và thuận lợi

a) Trong những năm qua, các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước đã tạo ra một hành lang pháp lý thuận lợi để tổ chức, cá nhân tôn giáo tham gia hoạt động trong lĩnh vực y tế, giáo dục, từ thiện nhân đạo; là công cụ pháp lý để cơ quan nhà nước có thẩm quyền thực hiện chức năng quản lý nhà nước đối với

các hoạt động này. Vai trò của nhiều tổ chức, cá nhân tôn giáo bước đầu đã được phát huy trong việc khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần và vận động hiến tặng mô, tạng...

b) *Sự phối hợp chặt chẽ giữa Bộ Y tế và Ban Thường trực Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam*

Hàng năm Bộ Y tế và Ban Thường trực Ủy ban Trung ương mặt trận Tổ quốc Việt Nam phối hợp triển khai chương trình hoạt động chăm sóc sức khỏe Nhân dân trong toàn quốc, trong đó có phát huy vai trò và những thành quả đã đạt được của các tôn giáo trong công tác chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân.

Sở Y tế và các cơ quan chính quyền ở các địa phương đã quan tâm giúp đỡ, hỗ trợ cho việc KB, CB, hỗ trợ việc hoàn thiện các thủ tục pháp lý tại các phòng KB, CB của các tôn giáo. Nhìn chung các cơ sở KB, CB thuộc các tổ chức tôn giáo đã thực hiện nghiêm túc các quy định của nhà nước về đăng ký hoạt động, khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người bệnh...

c) *Sự quan tâm chỉ đạo và hỗ trợ của chính quyền các địa phương cho hoạt động khám bệnh, chữa bệnh của các tôn giáo*

Cấp ủy, chính quyền quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo các ngành chức năng, Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể các cấp triển khai tuyên truyền kịp thời, có hiệu quả các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước có liên quan đến hoạt động từ thiện nhân đạo, các hoạt động xã hội hóa y tế, khám chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người bị tàn tật, bệnh nhân phong, HIV/AIDS, vận động hiến tặng mô, tạng... tạo điều kiện thuận lợi, giúp đỡ các tổ chức, cá nhân tôn giáo hoạt động đúng quy định pháp luật.

Đặc biệt, các vị chức sắc, chức việc các tổ chức tôn giáo cùng các tín đồ đã nhiệt tình, tích cực, có những mô hình hoạt động hay, thiết thực và đã chủ động phối hợp với cơ quan chức năng các cấp tổ chức thực hiện và duy trì thường xuyên liên tục các hoạt động nhân đạo - từ thiện trên tất cả các lĩnh vực trong đời sống xã hội, không phân biệt thành phần tín ngưỡng cũng đã góp phần thực hiện tốt công tác xóa đói giảm nghèo, công tác an sinh xã hội tại địa phương trong thời gian qua.

Nhìn chung, chức sắc, tín đồ tôn giáo tại địa phương tham gia các hoạt động khám chữa bệnh đều chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước nhất là Luật tín ngưỡng, tôn giáo, Nghị định số 162/2017/NĐ-CP của Chính phủ về quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật tín ngưỡng, tôn giáo.

d) *Cơ sở vật chất, kinh phí hoạt động các cơ sở khám chữa bệnh được đảm bảo từ nguồn tự chủ và sự đóng góp của các nhà hảo tâm; đội ngũ thầy thuốc có nhiều cố gắng trong việc kế thừa, phát huy kinh nghiệm quý báu trong lĩnh vực y học cổ*

truyền, kết hợp với Tây y trong khám chữa bệnh cho Nhân dân, nhất là người nghèo, người khuyết tật, bệnh hiểm nghèo vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa đời sống nhân dân còn nhiều khó khăn.

2. Khó khăn, tồn tại

a) Về việc quản lý hoạt động khám bệnh, chữa bệnh của các tôn giáo

Hoạt động KB, CB nhân đạo của nhiều tổ chức tôn giáo còn mang tính tự phát, có cơ sở chưa phối hợp tốt với chính quyền và ngành y tế nên chưa được hướng dẫn, quản lý chặt chẽ của Nhà nước. Với tư duy làm việc thiện nên các tổ chức thường không quan tâm nhiều đến thực hiện các thủ tục theo quy định của Luật Khám bệnh, chữa bệnh và các văn bản pháp luật có liên quan. Một số tổ chức hoặc đoàn KB, CB nhân đạo liên hệ trực tiếp với các tổ chức tôn giáo triển khai hoạt động KB, CB nhân đạo mà chưa có sự phối hợp với các Sở Y tế, chính quyền tại địa phương, gây khó khăn trong việc theo dõi, đảm bảo chuyên môn và an toàn cho người bệnh.

Các phòng khám và cơ sở khám chữa bệnh của các tôn giáo do các chức sắc, chức việc tôn giáo phụ trách còn chưa có nhiều kinh nghiệm trong các công việc hành chính nên khi thực hiện các thủ tục như xin cấp phép thành lập, xin cấp chứng chỉ hành nghề, các thủ tục liên quan đến hoạt động của cơ sở còn gặp nhiều lúng túng, vướng mắc.

Một số các cơ sở KB, CB của các tôn giáo là phòng thuốc Nam, châm cứu điều trị chủ yếu bằng thảo dược từ thiện miễn phí chưa có giấy phép hành nghề. Qua các đợt kiểm tra hành nghề các cơ sở nêu trên Phòng Y tế một số nơi đều có lập biên bản nhắc nhở, tham mưu UBND cấp huyện biện pháp khắc phục để hoạt động được hiệu quả và an toàn hơn. Công tác quản lý các cơ sở KB, CB và bảo trợ xã hội từng lúc chưa chặt chẽ; việc phối hợp giữa các ngành, các cấp trong kiểm tra hướng dẫn các hoạt động khám chữa bệnh và cơ sở bảo trợ xã hội của các tôn giáo chưa được thường xuyên; hỗ trợ hòa nhập cộng đồng cho đối tượng tâm thần, người khuyết tật, người lang thang... còn khó khăn do chưa có trung tâm công tác xã hội.

Một số cơ sở y tế của tôn giáo đang hoạt động nhưng chưa được cấp phép theo quy định. Mặc dù các ngành chức năng và Mặt trận đã tuyên truyền, vận động, hướng dẫn các thủ tục đăng ký hoạt động nhưng do thiếu một số thủ tục nên chưa bổ sung hoàn chỉnh và cũng có một số cơ sở chưa quan tâm đến vấn đề này mà vẫn hoạt động bình thường hoặc hoạt động "lén lút" gây khó khăn cho cơ quan chuyên môn.

b) Về cơ sở vật chất, trang thiết bị

Một số cơ sở KB, CB được xây dựng đã lâu, phần lớn trang thiết bị cũ, chưa được kiểm chuẩn hoặc đầu tư mới thay thế để đảm bảo chất lượng KB, CB, không đáp ứng được các điều kiện hoạt động theo quy định của Luật Khám bệnh, chữa bệnh, Nghị định số 109/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 quy định cấp chứng chỉ hành nghề

(CCHN) đối với người hành nghề và cấp giấy phép hoạt động (GPHĐ) đối với cơ sở KB, CB.

Các tổ chức tôn giáo thường sử dụng khuôn viên trong cơ sở thờ tự; thậm chí có cơ sở bố trí phòng khám kề bên phòng quản tử thi vô thừa nhận để thực hiện công tác khám bệnh, chữa bệnh; phần lớn các cơ sở không đảm bảo các điều kiện về thiết kế, sử dụng, bảo vệ môi trường, nhiều cơ sở chưa xây dựng hệ thống xử lý nước thải (có cơ sở nước thải y tế không được xử lý mà cho đào hố tự thẩm xuống lòng đất), dễ dẫn đến những tai biến trong quá trình hoạt động khám bệnh, chữa bệnh. Có cơ sở chưa được đào tạo, trang bị, thẩm định nhân sự, phương tiện phòng cháy chữa cháy theo quy định. Quy trình khám, chữa bệnh chưa đúng quy chế dễ gây ô nhiễm, lây chéo, phát tán vi khuẩn, phơi nhiễm... Có cơ sở chưa có hợp đồng xử lý rác thải y tế, chất thải nguy hại, vận chuyển xử lý rác sinh hoạt.

Một số cơ sở KB, CB chưa đáp ứng các điều kiện về cơ sở vật chất và chuyên môn theo quy định của pháp luật: Một số trang thiết bị y tế lạc hậu; thuốc sử dụng có loại gần hết hoặc đã hết hạn sử dụng; một số đoàn khám, chữa bệnh từ thiện của tôn giáo còn có người không có chuyên môn về y tế.

Một số phòng khám diện tích còn chật chội, nguồn cung cấp thuốc đôi khi không đầy đủ, thuốc khám bệnh bằng các thuốc Nam trong đó có một số không rõ nguồn gốc... Một số quy định của Bộ Y tế chưa được thực hiện nghiêm túc (như trong quy trình bảo quản thuốc chưa tuân thủ nghiêm ngặt các yêu cầu của Bộ Y tế, chưa có đầy đủ các thuốc trong danh mục tủ thuốc cấp cứu cần có, chưa có hướng dẫn quy trình rửa tay sát khuẩn....).

Hiện nay còn cơ sở KB, CB thuộc các tổ chức tôn giáo đã hoạt động nhưng còn thiếu các điều kiện cơ sở vật chất và nhân lực theo quy định. Điều này dẫn đến một số khó khăn về thủ tục pháp lý trong việc đăng ký hoạt động, chưa huy động và phát huy tốt nguồn lực xã hội.

c) Về nhân lực

Đa số các cơ sở nhân đạo của các tổ chức tôn giáo hoạt động theo tôn chỉ, mục đích tôn giáo, từ thiện nên người quản lý phần lớn là những người đứng đầu cơ sở tôn giáo như: sư trụ trì chùa hoặc linh mục, tu sĩ do tổ chức tôn giáo chỉ định hoặc do cá nhân chức sắc phát tâm thực hiện; nhân viên KB, CB, chăm sóc làm việc thiện nguyện. Do đó, còn nhiều nhân viên chưa đáp ứng về trình độ chuyên môn nghiệp vụ, chưa đủ bằng cấp, chứng chỉ hành nghề theo quy định của Bộ Y tế... ảnh hưởng tới hiệu quả của việc KB, CB cho các đối tượng tại các cơ sở.

Các cơ sở thuốc Nam của một số tổ chức, cá nhân tôn giáo hoạt động chủ yếu bằng kinh nghiệm gia truyền, nhân sự chưa đủ điều kiện theo quy định của pháp luật để cấp chứng chỉ hành nghề.

Các y, bác sĩ làm việc tại các cơ sở KB, CB thuộc các tổ chức tôn giáo còn thiếu về số lượng, chưa được đào tạo chuyên nghiệp, một số người làm việc bán thời gian, không ổn định về mặt nhân sự, ảnh hưởng đến chất lượng khám chữa bệnh. Qua kiểm tra cho thấy còn có tình trạng một số bác sĩ, y sĩ, y tá chưa có đủ bằng cấp, chứng chỉ hành nghề theo quy định hoặc chứng chỉ hành nghề hết hạn...

Một số trường hợp người đứng đầu, hoặc nhân viên của một số cơ sở khám chữa bệnh của các tổ chức tôn giáo chưa qua đào tạo về y tế hoặc được đào tạo từ nhiều nghề khác nhau. Các cơ sở y tế của các tôn giáo thường làm công tác từ thiện nhân đạo, do vậy đôi khi cũng được các cơ quan quản lý lơ là chưa sâu sát, việc làm hồ sơ, thủ tục, đăng ký còn chưa đầy đủ các giấy phép, thủ tục, bằng cấp theo quy định.

Thực tế cho thấy, việc KB, CB bằng phương pháp y học cổ truyền tại một số cơ sở vẫn còn hạn chế một số mặt như: công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao tay nghề cho đội ngũ cán bộ y tế cần được quan tâm; chưa tổ chức các hoạt động chia sẻ kinh nghiệm, nhân rộng các mô hình tốt với mục tiêu nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xã hội của các tôn giáo.

Trong thời gian qua, một số tổ chức cơ sở của Công giáo và đạo Tin lành gặp khó khăn, không tổ chức được khám, chữa bệnh miễn phí cho người nghèo do một số quy định trong lĩnh vực y tế. Các tổ chức này mời các y, bác sĩ ở các bệnh viện nước ngoài (Mỹ, Úc) đến khám, chữa bệnh từ thiện cho người dân nghèo nhưng khi đăng ký với cơ quan chức năng thì không được phép vì họ không có chứng chỉ hành nghề ở Việt Nam.

3. Nguyên nhân

a) Về cơ chế, chính sách, một số quy định của pháp luật còn thiếu cụ thể, thống nhất. Cụ thể như theo Pháp lệnh Hành nghề y, được tư nhân năm 2003 hoặc Luật Phòng, chống HIV/AIDS thì tổ chức, cá nhân tôn giáo có quyền thành lập, tham gia hành nghề khám, chữa bệnh, thành lập cơ sở nhân đạo, từ thiện nếu họ có đủ các điều kiện theo quy định. Nhưng theo quy định tại Điều 55, Luật tín ngưỡng, tôn giáo thì tổ chức tôn giáo “*Được tham gia các hoạt động giáo dục, đào tạo, y tế, bảo trợ xã hội, từ thiện, nhân đạo theo quy định của pháp luật có liên quan*”. Trong thực tiễn, tổ chức, cá nhân tôn giáo không chỉ tham gia dưới hình thức hỗ trợ mà họ còn trực tiếp thành lập các cơ sở khám, chữa bệnh, cơ sở bảo trợ xã hội...

Mặc dù đã có cơ sở pháp lý để triển khai thực hiện hoạt động xã hội hóa, tuy nhiên quá trình triển khai thực hiện các văn bản này đã xuất hiện một số vấn đề bất cập, đặc biệt là khi áp dụng cho đối tượng là tổ chức, cá nhân tôn giáo, thể hiện ở tính thiếu cụ thể, đồng bộ trong các chủ trương đối với việc tổ chức, cá nhân tôn giáo tham gia hoạt động xã hội hóa.

b) Hiện nay chưa có cơ chế rõ ràng trong phối hợp liên ngành để quản lý cơ sở KB, CB của tôn giáo

Quá trình phối hợp giữa Chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể trong việc hướng dẫn, giúp đỡ các tổ chức tôn giáo hoạt động và thực hiện công tác đã xuất hiện sự chồng chéo về trách nhiệm, các quy định, văn bản hướng dẫn...

Chưa có văn bản pháp quy cụ thể về chính sách, cơ chế hoạt động, nghĩa vụ - trách nhiệm, chế tài thi đua - khen thưởng... để làm căn cứ nhằm phối hợp và thống nhất hành động giữa chính quyền, Mặt trận, đoàn thể các cấp với các tổ chức tôn giáo trong hoạt động tham gia xã hội hóa công tác y tế, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần của các tôn giáo, qua đó vận động và phát huy tiềm lực của các tổ chức tôn giáo trong lĩnh vực này.

c) Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành phố chưa có kế hoạch, chương trình cụ thể phối hợp với ngành chuyên môn về việc phát huy vai trò các tôn giáo trong KB, CB cho người nghèo, người tàn tật, người nhiễm HIV, bệnh phong, tâm thần, vận động hiến tặng mô, tạng.

Ủy ban MTTQVN các cấp và các cơ quan chuyên môn chưa có ký kết văn bản phối hợp trong công tác này, từng cấp mới có hoạt động phối hợp cụ thể từng việc hàng năm nên chưa tiến hành sơ, tổng kết nắm tình hình hoạt động của các cơ sở y tế trong tôn giáo và các tôn giáo cũng không có báo cáo cụ thể cho MTTQVN các cấp và cơ quan chuyên môn nắm, vì vậy số liệu theo dõi đôi lúc cũng chưa đầy đủ.

Thực trạng trên đây đã ảnh hưởng không nhỏ đến việc phát huy vai trò, tiềm năng của tổ chức, cá nhân tôn giáo trong việc thực hiện chủ trương xã hội hóa và hiệu lực quản lý của Nhà nước trong thực hiện chủ trương xã hội hóa công tác khám, chữa bệnh, chăm sóc cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần của các tôn giáo.

d) Thông tin truyền thông về các chính sách, các chủ trương của Đảng và Nhà nước về tôn giáo, tín ngưỡng; về việc xã hội hóa; về công tác nhân đạo từ thiện chưa thực sự đến được với toàn bộ chức sắc, chức việc, các tín đồ trong các tổ chức tôn giáo. Thông tin về các đối tượng chính sách, đối tượng khó khăn, những địa phương cần hỗ trợ cũng chưa được thông tin kịp thời cho các tôn giáo để huy động tôn giáo tham gia.

đ) Công tác quản lý nhà nước tại các tỉnh, thành phố đối với các cơ sở khám, chữa bệnh đôi khi còn mang tính chất hành chính; chưa chủ động tiếp cận, hướng dẫn, giúp đỡ các cơ sở khám, chữa bệnh cũng như chưa kịp thời nhắc nhở, chấn chỉnh đối với các cơ sở hoạt động chưa đúng quy định.

Các Sở Y tế, các Phòng Y tế còn thiếu nhân lực, các cán bộ quản lý hành nghề KB, CB phải kiêm nhiệm nhiều việc nên việc theo dõi, quản lý và tham gia kiểm tra hoạt động của cơ sở KB, CB nhân đạo của các tôn giáo còn chưa được thường xuyên;

thậm chí còn có tâm lý e dè, nể nang, né tránh việc tiếp cận để hướng dẫn, kiểm tra các cơ sở này.

Một số cơ sở tôn giáo còn ngại báo cáo thành tích, cũng như kết quả hoạt động của mình cho MTTQVN và các cơ quan chính quyền, vì vậy việc nắm tình hình hoạt động là rất khó khăn.

e) *Tuyệt đại đa số các hoạt động khám, chữa bệnh của các tổ chức, cá nhân tôn giáo là tốt*, vì mục đích nhân đạo, bên cạnh đó còn có một số cá nhân tôn giáo còn muốn thông qua hoạt động này để quảng bá, phát triển tín đồ, thông qua hoạt động này để truyền bá, phát triển đạo. Một số cá nhân còn lợi dụng hoạt động từ thiện để trục lợi.

f) *Kinh phí chủ yếu để duy trì hoạt động của các cơ sở KB, CB từ thiện có được từ sự tự nguyện đóng góp của tổ chức, cá nhân nên nguồn kinh phí này thiếu ổn định, khó khăn cho việc triển khai các hoạt động*, đầu tư phát triển mang tính lâu dài. Điều kiện tài chính khó khăn đã phần nào làm ảnh hưởng đến việc tham gia xã hội hóa và hoạt động nhân đạo từ thiện của các tổ chức tôn giáo.

IV. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CÁC TÔN GIÁO THAM GIA KHÁM CHỮA BỆNH, CHĂM SÓC SỨC KHỎE NHÂN DÂN

Trong bối cảnh hiện nay, tôn giáo nước ta đã và đang có những biến đổi, tác động sâu sắc, mới mẻ trên mọi phương diện... Tổ chức, cá nhân tôn giáo không chỉ tham gia có giới hạn vào các lĩnh vực xã hội hóa mà họ còn mong muốn được tham gia nhiều hơn, trực tiếp hơn vào các lĩnh vực của đời sống xã hội. Trong lĩnh vực y tế, các tổ chức, cá nhân tôn giáo muốn được tham gia tổ chức thực hiện tất cả các loại hình khám, chữa bệnh (phòng khám đa khoa, bệnh viện) như mọi tổ chức, cá nhân khác. Việc phát huy giá trị đạo đức tốt đẹp, các nguồn lực của tôn giáo tham gia KB, CB, chăm sóc sức khỏe nhân dân là nhiệm vụ quan trọng cần tập trung phát huy.

1. Tích cực tham mưu, đề nghị Đảng, Nhà nước tiếp tục quan tâm chỉ đạo đẩy mạnh các chủ trương, chính sách xã hội hóa, ưu đãi đối với các cơ sở KB, CB nhân đạo nói chung và của các tổ chức tôn giáo nói riêng; đưa ra các giải pháp để thúc đẩy tốt hơn sự phối hợp giữa các cấp chính quyền, Mặt trận, ngành y tế và các tôn giáo trong việc tổ chức thực hiện các hoạt động khám bệnh, chữa bệnh và thực hiện Luật Khám bệnh, chữa bệnh.

Nghiên cứu, đề xuất với các Bộ, ngành liên quan và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố nghiêm túc thực hiện Nghị định số: 69/2008/NĐ-CP của Chính phủ về chính sách khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong lĩnh vực giáo dục, dạy nghề, y tế, văn hóa, thể thao, môi trường.

Chính phủ tiếp tục bổ sung, hoàn thiện các chính sách khuyến khích xã hội hóa giáo dục, đào tạo, y tế, bảo trợ xã hội, từ thiện, nhân đạo phù hợp với chủ trương, Nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước hiện hành. Kịp thời cung cấp thông tin

về chủ trương, chính sách mới của Nhà nước đối với hoạt động khám, chữa bệnh cho các cơ sở tôn giáo.

2. Đối với các Bộ, ngành

Xây dựng cơ chế phối hợp liên ngành trong việc quản lý cũng như kiểm tra, giám sát các hoạt động chăm sóc sức khỏe của các tôn giáo.

Phần lớn các cơ sở khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần... của các tôn giáo thực hiện việc KB, CB bằng y học cổ truyền, do đó đề nghị Bộ Y tế xem xét, tăng cường công tác đào tạo, hướng dẫn người hành nghề KB, CB bằng YHCT (nhiều nhất là lương y) thực hiện theo quy định của Luật Khám bệnh, chữa bệnh.

Tăng cường công tác quản lý Nhà nước đối với KB, CB của các tôn giáo, định kỳ kiểm tra, hướng dẫn các tôn giáo làm đúng quy định của Nhà nước về KB, CB. Tiến hành rà soát các cơ sở KB, CB của các tôn giáo và cấp phép hành nghề đối với những cơ sở đủ điều kiện.

Xây dựng kế hoạch phối hợp với các tổ chức tôn giáo trong việc tổ chức tuyên truyền, vận động hiến tặng mô, tượng.

Xây dựng và nhân điển hình tiên tiến, nêu gương người tốt, việc tốt, tôn vinh những thầy thuốc, lương y giỏi về chuyên môn trong sáng về y đức của các tôn giáo.

Bộ Y tế xem xét, có quy định cụ thể để tạo điều kiện cho các tổ chức tôn giáo khi các tổ chức, cá nhân tôn giáo vận động, kêu gọi được các đội ngũ y, bác sĩ ở nước ngoài về khám, chữa bệnh cho người nghèo.

Tăng cường quản lý nhà nước về công tác tập huấn về chuyên môn, nghiệp vụ đối với những cơ sở tôn giáo khám chữa bệnh miễn phí ở địa phương (kể cả việc dùng thuốc và các biện pháp ngoài thuốc). Có định hướng trong xây dựng những mô hình trồng và sử dụng thuốc Nam trong nhân dân thông qua các tôn giáo.

Bộ Tài chính nghiên cứu, xem xét miễn trừ nộp phí và lệ phí khi cấp chứng chỉ hành nghề, giấy phép hoạt động cho cơ sở KB, CB từ thiện của các tôn giáo.

3. Đối với Ủy ban nhân dân các cấp

a) Xã hội hóa giáo dục, y tế, từ thiện nhân đạo là một chủ trương nhất quán, lâu dài của Đảng và Nhà nước, vì vậy, cần khuyến khích, tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân tôn giáo tham gia vào các hoạt động giáo dục, y tế, từ thiện nhân đạo như mọi tổ chức cá nhân khác khi có đủ các điều kiện theo quy định của pháp luật và phù hợp với khả năng.

Cùng với các cấp ủy đảng, các ban, ngành đoàn thể tạo điều kiện thuận lợi cho các tôn giáo tham gia khám chữa bệnh được hoạt động trong lĩnh vực chuyên môn, góp phần tích cực trong công tác khám chữa bệnh, phục vụ tốt sức khỏe nhân dân; kế thừa, phát huy, phát triển, bảo tồn nền y dược cổ truyền nước nhà.

b) Tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân tôn giáo tham gia các hoạt động y tế, thành lập các trung tâm bảo trợ xã hội vì mục đích phi lợi nhuận. Các chính sách bao gồm: hỗ trợ về thủ tục pháp lý, chính sách về đất đai, chính sách về thuế,... theo quy định chung của pháp luật; tạo điều kiện cho tổ chức tôn giáo cử người tham gia học tập nâng cao trình độ để đáp ứng yêu cầu về chuyên môn trong công tác y tế.

Các cơ quan chức năng trung ương và địa phương hướng dẫn, giúp đỡ và tạo điều kiện để các cơ sở khám chữa bệnh thực hiện các thủ tục hành chính như xin cấp phép thành lập, xin cấp chứng chỉ hành nghề và các thủ tục liên quan đến hoạt động của các cơ sở khám chữa bệnh của các tôn giáo.

c) Các cấp chính quyền tiếp tục tăng cường công tác quản lý Nhà nước; chỉ đạo cơ quan chuyên môn thường xuyên phối hợp kiểm tra, giám sát khám, chữa bệnh miễn phí cho người nghèo, công tác từ thiện xã hội của cơ sở tôn giáo trên địa bàn nhằm tạo điều kiện giúp cho hoạt động khám, chữa bệnh miễn phí, từ thiện xã hội và nhân đạo của các tôn giáo thực hiện đúng theo quy định của pháp luật

Cần có cơ chế phối hợp, bảo đảm sự thống nhất quản lý, phân định rõ trách nhiệm từng ngành, từng cấp. Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động xã hội hóa của tổ chức, cá nhân tôn giáo; hướng dẫn tổ chức, cá nhân tôn giáo thành lập cơ sở giáo dục, y tế, từ thiện nhân đạo và hoạt động theo quy định của pháp luật. Biểu dương kịp thời những gương người tốt, việc tốt trong tôn giáo; đồng thời, xử lý kịp thời những việc làm sai trái, không đúng quy định của pháp luật.

d) Các cơ quan chủ động gấp gáp, thường xuyên trao đổi, động viên, rút kinh nghiệm định hướng hoạt động phù hợp theo từng thời điểm và khả năng của các cá nhân và tổ chức tham gia đóng góp, xã hội hóa trong các công tác y tế, khám chữa bệnh cho người nghèo; kết hợp biểu dương, khen thưởng kịp thời sẽ có tác động khích lệ tinh thần đến chức sắc, chức việc, tín đồ các tổ chức tôn giáo, tạo động lực hăng say, tâm huyết cống hiến bằng nhiều việc làm hướng thiện.

đ) Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao ý thức trách nhiệm của các tổ chức tôn giáo tham gia hoạt động khám chữa bệnh, đảm bảo việc chấp hành tốt mọi chủ trương đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về khám bệnh, chữa bệnh. Phối kết hợp cùng ngành y tế thực hiện có hiệu quả công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân.

4. Đối với các Sở, ban, ngành tại địa phương

a) Sở Y tế và các cơ quan chức năng tăng cường chủ động giúp đỡ đối với những cơ sở khám chữa bệnh từ thiện, miễn phí của các tôn giáo ở các địa phương. Chủ động hướng dẫn, hỗ trợ về mặt thủ tục, pháp lý, tháo gỡ các khó khăn cho các cơ sở khám, chữa bệnh của các tôn giáo, để các cơ sở hoạt động đúng các quy định của pháp luật (như hỗ trợ thủ tục hành chính, hỗ trợ xây dựng đề án thành lập các phòng

khám, bệnh viện; việc cấp mới, cấp lại các chứng chỉ hành nghề, hướng dẫn các quy định mới của Bộ Y tế liên quan đến tiêu chuẩn của cơ sở khám chữa bệnh...).

b) Sở Y tế các tỉnh, thành phố chỉ đạo Phòng Y tế, Trung tâm Y tế hoặc cán bộ phòng nghiệp vụ y tế thường xuyên hướng dẫn, hỗ trợ, giám sát, tạo điều kiện cho các hoạt động khám bệnh, chữa bệnh tại các cơ sở KB, CB nhân đạo của tôn giáo.

c) Sở Y tế và các Sở, ban ngành liên quan phối hợp với Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các tỉnh, thành phố làm việc với các cơ sở khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh nhân phong, tâm thần để sớm trao đổi, thống nhất các biện pháp tháo gỡ các vướng mắc cho các cơ sở thực hiện thủ tục đăng ký thành lập, đăng ký hoạt động, cấp chứng chỉ hành nghề... theo quy định của pháp luật.

5. Đối với Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp

a) Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp

Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam tiếp tục có chương trình phối hợp với Bộ Y tế, Bộ Nội vụ, Bộ Tài chính và các tôn giáo trong việc triển khai, nhân rộng các mô hình khám chữa bệnh miễn phí cho người nghèo, người tàn tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần.... Ban hành các văn bản hướng dẫn cụ thể cho địa phương và văn bản hướng dẫn của các tôn giáo đối với các cơ sở khám, chữa bệnh trong các hoạt động khám chữa bệnh nhằm tăng cường vai trò của các tôn giáo trong khám chữa bệnh, góp phần cùng địa phương chăm sóc sức khỏe cho nhân dân và những người nghèo, hoàn cảnh khó khăn.

Tiếp tục phối hợp với ngành Y tế, các Bộ, ban, ngành có liên quan tăng cường làm việc, trao đổi với các tổ chức tôn giáo tuyên truyền sâu rộng các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với công tác chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân, chính sách khuyến khích xã hội hóa công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân, hát huy vai trò các tôn giáo tham gia khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần... của các tôn giáo nhằm chung tay cùng xã hội và Nhà nước giải quyết tình trạng quá tải ở các bệnh viện, góp phần chăm lo sức khỏe cho nhân dân, đặc biệt là các đối tượng người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần của các tôn giáo trên phạm vi toàn quốc.

Thường xuyên thông tin đến chức sắc, chức việc các tổ chức tôn giáo trên địa bàn về chương trình mục tiêu quốc gia về giảm nghèo, các chính sách, các văn bản pháp quy về công tác từ thiện - nhân đạo của Trung ương, địa phương và của các tổ chức tôn giáo.

Tích cực đóng góp ý kiến, phản biện xây dựng các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước liên quan đến công tác khám, chữa bệnh nói chung và của các tôn giáo nói riêng.

b) Tăng cường các hoạt động phối hợp liên ngành để thống nhất hướng dẫn, thực hiện các biện pháp tháo gỡ các vướng mắc cho các cơ sở khám chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần của các tôn giáo để các cơ sở này hoạt động theo đúng các quy định;

c) Phối hợp thường xuyên với chính quyền, ngành y tế các cấp trong việc quản lý, kiểm tra, giám sát, hỗ trợ hoạt động của các cơ sở từ thiện nhân đạo của các tôn giáo.

Các tổ chức tôn giáo cần phân công đầu mối phối hợp với ngành y tế để quản lý tốt hơn các hoạt động khám chữa bệnh nhân đạo của các cơ sở tôn giáo, bảo đảm cung cấp các dịch vụ KB, CB an toàn, chất lượng cho người dân.

d) Tổ chức chia sẻ kinh nghiệm, xây dựng và phát triển các cơ sở nhân đạo điển hình do các tổ chức tôn giáo thành lập nhằm nhân rộng các mô hình tốt ra các địa phương và các tôn giáo khác học tập; kịp thời phát hiện, biểu dương cá nhân, tập thể tôn giáo, các mô hình đã làm tốt công tác xã hội hóa hoạt động khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần của các tôn giáo; đồng thời, xử lý kịp thời những việc làm sai trái, không đúng quy định của pháp luật, trực lợi cá nhân.

Khuyến khích tổ chức, cá nhân tôn giáo tham gia thành lập các trung tâm khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần vì mục đích phi lợi nhuận. Có chính sách hỗ trợ về thủ tục pháp lý, chính sách về đất đai, chính sách về thuế,... theo quy định chung của pháp luật; tạo điều kiện cho tổ chức tôn giáo cử người tham gia học tập nâng cao trình độ để đáp ứng yêu cầu về chuyên môn y tế.

đ) Tiếp tục có những nghiên cứu, khảo sát chuyên sâu về mô hình khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần. Nghiên cứu, xây dựng chính sách đặc thù đối với các cơ sở từ thiện nhân đạo của các tổ chức tôn giáo hoạt động vì mục đích từ thiện nhân đạo phù hợp với hiến chương, điều lệ của tổ chức tôn giáo và quy định của pháp luật.

e) Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao ý thức trách nhiệm của các tổ chức tôn giáo tham gia hoạt động khám chữa bệnh, đảm bảo việc chấp hành tốt mọi chủ trương đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước. Thực hiện tốt Luật khám bệnh, chữa bệnh. Phối kết hợp cùng Ngành Y tế thực hiện có hiệu quả công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân.

6. Đối với các tổ chức, chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ tôn giáo

Các tổ chức, chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo tiếp tục phối hợp với ngành y tế, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các bộ, ngành Trung ương và địa phương liên quan huy động mọi nguồn lực hợp pháp để phát

triển các hoạt động khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, người khuyết tật, người nhiễm HIV/AIDS, bệnh phong, tâm thần, hiến tặng mô, tạng...

Các tổ chức tôn giáo có văn bản chỉ đạo, hướng dẫn đối với các cơ sở tôn giáo tham gia hoạt động khám, chữa bệnh chưa được cấp phép phối hợp với ngành y tế, Mặt trận địa phương sớm hoàn thiện các thủ tục, chứng chỉ... theo quy định của pháp luật về khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho Nhân dân để nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động này.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng (để báo cáo);
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Chủ tịch Trần Thanh Mẫn (để báo cáo);
- Ban Thường trực UBTWMTTQVN (để báo cáo);
- Bộ trưởng Nguyễn Thị Kim Tiến (để báo cáo);
- Lãnh đạo Bộ Y tế;
- Các Văn phòng: Trung ương Đảng, CTN, CP, QH;
- Các ban Đảng ở TW: Dân vận, Tuyên giáo, Tổ chức, Nội chính;
- Bộ Nội vụ, Bộ Công an, Ban TGCP;
- UB VH, GD, TN, TN và ND; UB các VĐXH của QH;
- Tỉnh ủy, UBND, UBMTTQVN, Sở Y tế các tỉnh, thành phố;
- Các tổ chức tôn giáo;
- VP, các ban, đơn vị của MTTW;
- VP và các cục, vụ, viện của Bộ Y tế;
- Lưu: VT, Cục KCB (Bộ Y tế), Ban Tôn giáo (MTTW).

TM. BAN THƯỜNG TRỰC
PHÓ CHỦ TỊCH

Ngô Sách Thực